

Nội dung bài viết

1. Soạn văn lớp 12: Nghị luận về một tác phẩm, một đoạn trích văn xuôi
 1. Tìm hiểu chung
 2. Luyện tập

SOẠN VĂN LỚP 12: NGHỊ LUẬN VỀ MỘT TÁC PHẨM, MỘT ĐOẠN TRÍCH VĂN XUÔI

Tìm hiểu chung

Đề 1: Phân tích truyện ngắn Tinh thần thể dục của Nguyễn Công Hoan

Đặc sắc kết cấu truyện:

- Sự giống và khác nhau giữa những việc trong truyện, tác giả
- Tìm ra mâu thuẫn, tính trào phúng, mỉa mai của truyện
- Đặc điểm ngôn ngữ của truyện (ngôn ngữ người kể, ngôn ngữ nhân vật)
- Mục đích viết truyện của Nguyễn Công Hoan, từ đó nêu khái quát giá trị hiện thực
- Giá trị hiện thực và ý nghĩa phê phán

Dàn bài

Mở bài: Giới thiệu ngắn gọn về nhà văn Nguyễn Công Hoan và truyện ngắn Tinh thần thể dục

Thân bài:

Phân tích, chỉ ra điểm chung và nét riêng của các cảnh bắt người đi xem bóng đá:

- + Cảnh anh Mịch nhăn nhó với ông Lí
- + Cảnh bác Phô gái phân trần với ông Lí
- + Cảnh cụ phó Bính xin ông Lí cho thằng Sang đi thay con
- + Cảnh thằng Cò cùng đưa con trốn vào đồng rơm bị phát hiện

- Ông Lí áp giải được 94 người lên huyện. Phân tích mâu thuẫn hình thức và bản chất của “tinh thần thể dục”

- Nêu tính trào phúng, châm biếm của truyện

Kết bài: Nêu giá trị về nội dung và nghệ thuật của truyện ngắn

Đề 2: Tìm sự khác nhau về từ ngữ và giọng văn giữa hai tác giả Chử người tử tù và Hạnh phúc của một tang gia

Tìm hiểu đề

- Sự khác nhau:

+ Chử người tử tù sử dụng nhiều từ Hán Việt cổ, cách nói dựng lên cảnh tượng suy tàn con người phong kiến, tác giả nói tới những người tài hoa nay còn vang bóng

- Trong “Hạnh phúc của một tang gia” tác giả dùng nhiều từ, cách chơi chữ để mỉa mai, giễu cợt tính giả tạo

- Việc dùng từ, chọn giọng văn phù hợp với chủ đề truyện, thể hiện tư tưởng, tình cảm của tác giả

Luyện tập

- Tìm hiểu, xác định đề Yêu cầu nghị luận một phương diện của tác phẩm: nghệ thuật châm biếm, đả kích của tác giả

Lập dàn ý

Mở bài

Giới thiệu truyện ngắn “Vi hành” của Nguyễn Ái Quốc thực chất châm biếm, đả kích sự bất tài, bù nhìn của vua Khải Định và bản chất bội mặt thám Pháp trong chuyến công du của vua Khải Định

Thân bài

- Châm biếm, đả kích tập trung vào các phương diện:

+ Khải Định là thành một tên hề có mày da khác lạ, ăn mặc kệch cỡm

+ Vua mà có hành động như kẻ gian, lén lút, đáng ngờ

+ Mật thám Pháp thành người “phục vụ tận tụy” (bám lấy đế giày) với cái nhìn hờ hững, lẫn lộn

- Cách sử dụng ngôn ngữ của Người có sự châm biếm, đả kích sâu cay trong đó

+ Xây dựng nhân vật qua ngôn ngữ đối thoại, và miêu tả

Kết bài: Truyện ngắn Vi hành thành công khi lột trần được bản chất của kẻ bán nước và cướp nước bằng giọng mỉa mai, châm biếm

Đả kích thói bịp bợm, lối lẳng của Khải Định và những tên tay sai thực dân.